
IV. APGINTA DAKTARO DISERTACIJA DEFENSE DOCTORAL DISSERTATION

2019 m. balandžio 19 d. Mykolo Romerio universitete apginta Rimvydo Augutavičiaus daktaro disertacija „Įtraukiantis santykis socialinės rizikos veiksnius patiriančių šeimų narių neformaliojo ugdymo(si) procese: grindžiamaoji teorija“ (socialiniai mokslai, edukologija 07S).

RIMVYDO AUGUTAVIČIAUS DAKTARO DISERTACIJOS „ĮTRAUKIANTIS SANTYKIS SOCIALINĖS RIZIKOS VEIKSNIUS PATIRIANČIŲ ŠEIMŲ NARIŲ NEFORMALIOJO UGDYMO(SI) PROCESE: GRINDŽIAMOJI TEORIJA“ RECENZIJĄ

Rimvydo Augutavičiaus pasirinkimas atlikti socialinį tyrimą ir, naudojantis klasikinės grindžiamosios teorijos socialinio tyrimo prieiga, analizuoti suaugusiųjų socialinės rizikos veiksnius patiriančių šeimų narių neformaliojo ugdymo(si) procesą - aktualus edukologijos mokslo tyrimų erdvei klausimai.

Darbas yra daktaro disertacijoms būdingos struktūros. Disertacijos įvade pateiktas temos aktualumas ir iširtumas, pagrįsta mokslinė problema, formuluojamas disertacinio tyrimo objektas, tikslas ir uždaviniai, pristatomi tyrimo klausimai ir tyrimo metodologija. Aptariama mokslinė ir praktinė tyrimo vertė. Tyrimo tikslas ir uždaviniai aiškiai suformuluoti, logiški ir atspindi visą spektrą mokslinių problemų, kurios sprendžiamos šioje disertacijoje. Analizuojama mokslinė problema imponuoja savo naujumu ir originalumu, kas liudija pateiktos disertacijos vertę. Disertacijos tekstas rodo, kad Rimvydas Augutavičius yra įsigilinęs į analizuojamus reiškinius tarpdiscipliniškai, todėl mato tiriamo reiškinio visumą.

Reikia pažymėti, kad disertacijos įvadas parašytas labai įtikinamai, jame koncentruotai ir kompetentingai, naudojant naujausią mokslinę šalies ir užsienio literatūrą, atskleidžiama visos disertacijos esmė.

Didžiausias disertanto nuopelnas - sukurta empiriniais duomenimis grįsta nauja teorija apie socialinės rizikos veiksnius patiriančių šeimos narių neformaliojo ugdymo procesą. Tai naujas ir teoriškai bei praktiškai reikšmingas dalykas Lietuvos edukologijos moksle, todėl disertacijos vertė šiuo aspektu mūsų šalies mastu jokių abejonių nekelia.

Kitas svarbus disertacijos vertės kriterijus – jos originalumas, kuris pasireiškia tuo, kad šiame disertaciniame tyrime naudota grindžiamosios teorijos strategija. Tai tikrai svarbus mokslinio naujumo aspektas šioje disertacijoje ir rodo išskirtini tyrėjo bruožą ir kartu drąsą – gilintis ir taikyti ganėtinai naują Lietuvos edukologijos moksle tyrimo strategiją.

Tyrimui atlikti pasirinkta klasikinė grindžiamosios teorijos strategija suteikė tyrėjui galimybę mažai tyrinėtą suaugusiųjų socialinės rizikos veiksnius patiriančių šeimos narių neformaliojo ugdymo(si) reiškinį analizuoti be išankstinių įžvalgų ir hipotezių. Tai kol kas vienetiniai reiškiniai Lietuvos edukologijos moksle. Disertanto priimtas sprendimas dėl tokio pasirinkimo yra tikrai pagrįstas ir patikimai tarnauja užsibrėžto disertacijos tikslo pasiekimui.

Disertacijoje pateikta tyrimo metodologija įtikina šios strategijos taikymo specifiškumu, o išsamiai pristatytas empirinių duomenų rinkimo ir analizės metodologinis pagrįstumas neleidžia abejoti šio tyrimo rezultatais. Įtikinamai pateiktas viso disertacinio darbo metu autoriaus nueitas kelias link grindžiamosios teorijos atskleidžia kategorijų paieškos sudėtingumą – susieti ir integruoti kategorijas taip, kad visi galimi variantai, susiję su tiriamu fenomenu būtų įtraukti į kuriamą teoriją.

Empirinės disertacijos dalies praktinis reikšmingumas nekelia abejonių: ji svarbi ne tik tyrėjams, kurių moksliniai interesai susiję su neformaliojo ugdymo(si) procesu, bet taip pat tiek pradedantiems, tiek patirtį turintiems edukologams tyrėjams, norintiems taikyti klasikinę grindžiamąją teoriją.

Rimvydas Augutavičius pademonstravo šiuolaikiam edukologijos mokslininkui būtiną kompetenciją grindžiamosios teorijos strategijos taikymo srityje. Gynimui pristatomas darbas žavi išskirtiniu savitumu, minties pateikimo aiškumu. Disertacijos pabaigoje pateikiamos tyrimo rezultatais pagrįstos išvados, kurios sietinos su tyrimo tikslu ir uždaviniais. Dera pridurti, kad kaip ir kiekviename moksliniame darbe, šiame yra diskusinių vietų, bet tai nemenkina atlikto darbo vertės.

Rimvydo Augutavičiaus daktaro disertacija „Įtraukiantis santykis socialinės rizikos veiksnius patiriančių šeimų narių neformaliojo ugdymo(si) procese: grindžiamoji teorija“ (socialiniai mokslai, edukologija 07S) yra originalus, išsamus, aktualus, atitinkantis Lietuvos Mokslo tarybos daktaro disertacijoms keliamus reikalavimus, mokslo kūrinys.

Prof. dr. Valdonė Indrašienė
Mykolo Romerio universiteto
Edukologijos ir socialinio darbo instituto profesorė